

Lære Middel Didaktik

TIDSSKRIFT FOR LÆREMIDDEL DIDAKTIK NR. 3 JUNI 2010

Forord

Læremiddel.dk har valgt at iværksætte et projekt om læremiddelformidling på cfu-området. Resultatet af dette 2-årige projekt præsenteres her i dette nummer af Læremiddeldidaktik. Projektet inddrager cfu'er fra de tre professionshøjskoler: UC Sjælland, UC Lillebælt og UC Syddanmark. Formålet med projektet er at undersøge udfordringer og tendenser i cfu'ernes eksisterende formidlingsstrategi samt eksperimentere og udvikle nye formidlingsstrategier og koncepter for læremiddelformidling på cfu-området.

Det accelererende læremiddel-landskab

Projektets udgangspunkt er, at cfu'erne i de senere år har skullet redefinere deres rolle og opgave som formidlere og vejledere. Tidligere har cfu'erne bygget sin legitimitet på at give brugerne fysisk adgang til de eftertragtede materialer – industrisamfundets vilkår var, at der var mangel på bøger, film osv. Endvidere har cfu'erne haft en særlig funktion i forhold til at oplagre, systematisere, distribuere og vejlede lærere, studerende og elever i deres valg og brug af læremidler. Som formidlende institution står cfu'erne nu over for to særlige

udfordringer. Den første er, at hele læremiddelfeltet er under stærk udvikling. Et læremiddel er ikke kun forlagsproduceret og heller ikke kun bøger. Læreboogens og frilæsningsbogens traditionelle stærke position er udfordret af et væld af andre typer læremidler, som ofte distribueres gennem digitale medier. Nettet står som en fælles betegnelse for opbruddet af de mediemæssige muligheder, som både omfatter nye lagerfunktioner, nye distributionsfunktioner, nye producenter og ikke mindst nye adgangsmuligheder for brugerne. Det udfordrer cfu'ernes funktion som lager- og distributionsaktør. Med nettet er der flere og mere fleksible muligheder for lærere og elever at få adgang til læremidler på. Læremidler er ikke længere kun fysisk lagret, men ligger som en permanent mulighed for at kunne anvendes (hvis skolen har abonnement). Endvidere øger udviklingen af nye typer læremidler et behov for nye måder at systematisere, validere og vejlede på. Udfordringen er både at kunne karakterisere disse nye typer læremidler, at kunne udvikle nye vurderingskriterier, der tager hensyn til læremidlernes egenart samt at udvikle en formidlingsstrategi i forhold til disse læremiddeltyper.

Læremiddeldidaktik Nr. 3 juni 2010
Ansvarshavende redaktør: Jens Jørgen Hansen
Layout: Stinna Pedersen/ Ditte Bjerrisgaard Bundesen

Læremiddeldidaktik udgives som elektronisk tidsskrift af Læremiddel.dk - Nationalt Videncenter for Læremidler.

Artikler og illustrationer må ikke eftertrykkes uden tilladelse fra Læremiddel.dk

Læremiddel.dk
Asylgade 7-9
5000 Odense C
Tlf: 30 58 15 23
Email: laeremiddel@laeremiddel.dk

Et delprojekt i projektet "Læremiddelformidling" handler derfor om, hvordan cfu'er vurderer læremidler. Elsebeth Sørensen, Center for Undervisningsmidler i Slagelse, har foretaget en empirisk undersøgelse af, hvilke vurderingskriterier, der er i omløb på cfu'erne i artiklen "Vurderingskriterier i forbindelse med valg af læremidler til distributionssamlingerne på CFU'erne". Hun diskuterer også vurderingskriteriernes rolle i cfu'ernes formidlingsopgaver, og hvordan arbejdet med vurdering kan styrke cfu'ernes formidlingsopgave.

Cfu'ernes formidlingsfunktion

Den anden store udfordring er udviklingen af cfu'ernes formidlings- og vejledningsfunktion. Den gamle bibliotekskultur bygger på en "viden-om"-formidling – hvad findes? Denne tilgang til læremidler suppleres i dag med en "viden-hvordan"-formidling – hvordan bruges? Formidlingen har dermed særlig blik for anvendelsen af læremidler i praksis, og hvordan læremidler kan støtte lærere og elever i deres brug af læremidler. Dialog med brugerne kommer dermed også til at spille en meget vigtig rolle. Konsulenter og bibliotekarer går i dag mere ind og støtter lærere og elever i forhold til valg, vejledning og brug af læremidler i en konkret praksis, og det indebærer eksperimenter med udviklingen af nye formidlingsformer og formidlingsrum, fx infoformidling, rumlig formidling, kursusformidling, vejledning og Best-practice-formidling. Disse forskellige formidlingsformer redegøres for i artiklen "Læremiddelformidling – en introduktion".

Tre udviklingsprojekter
Projektet "Læremiddelformidling" er rammen om tre udvik-

lingsprojekter med udgangspunkt i de involverede cfu'ers praksis. Det ene projekt er beskrevet i artiklen "Formidling af computerspil i undervisningen" og er gennemført af Birger Hoff, Center for Undervisningsmidler Roskilde, og Elsebeth Sørensen, Center for Undervisningsmidler Slagelse. Projektets formål er at give lærere ideer og inspiration til at inddrage computerspil i danskundervisningen. Designpotentialet i computerspil – i den genre man kan kalde adventurespil – er, at de giver mulighed for at udvikle børns narrative og æstetiske kompetencer. Projektet vil følge nogle elevers spiladfærd og samarbejde og udarbejde et konkret undervisningsforløb for elever i 4. klasse. Endvidere er målet også, at eleverne lærer at forholde sig kritisk og reflekterende til spil og tekster. Projektet har også en danskfaglig baggrund. Holdningen er, at computerspil bør tænkes ind som *tekster* i danskfaget, som eksempler på *andre udtryksformer* på lige fod med billedkunst, film og litteratur. Computerspil har som andre medietekster også et potentiale for læring. Projektet eksperimenterer med og udvikler den formidlingsform, man kan kalde *kursusformidling*.

Det andet projekt er beskrevet i artiklen "Didaktisk formidlingsdesign" af Carl Erik Christensen og Hildegunn Johannesen, Center for Undervisningsmidler, UC Syddanmark. Projektets mål er at udvikle en aktiv ramme for læringsressourcer og udstillinger med integration af nye teknologier og medielandskaber. Det er et innovativt formidlingseksperiment, der vil formidle læringsressourcer i det fysiske og virtuelle rum. Projektet udvikler og afprøver nye fysiske formidlingszoner i cfu'ets udstil-

lingsareal og vil undersøge disse formidlingszoners formidlingspotentiale for cfu'ets brugere. Projektet udfordrer og sprænger rammerne for en traditionel informativ formidlingsstrategi ved også at inddrage et mere interaktivt niveau i formidlingen. Projektet eksperimenterer dermed med *info-formidling* og *rumlig formidling* som formidlingsformer. Endvidere har projektet udviklet en dynamisk værktøjsmodel for planlægning af cfu'ernes udstillings- og formidlingsvirksomhed. Denne model præsenteres i artiklen "Didaktisk formidlingsdesign – dynamisk skabelon".

Det tredje projekt er præsenteret i artiklen "IT uden benspænd" af Niels Lyhne-Hansen, Center for Undervisningsmidler i Vejle. Projektet, som er gennemført i samarbejde med Steen Aamand Olesen, Center for Undervisningsmidler Vejle, vil udvikle en effektiv formidlingsstrategi, når nye læremidler og undervisningsmetoder skal have liv og blive del af skolens virkelighed. Projektet eksperimenterer med og udvikler nye kursuskoncepter. Udgangspunktet for et kursus er lærernes konkrete mål med et undervisningsforløb, som kurset derfor designes til. Selve kurset bliver dermed et slags Best Practice-forløb, som gennemgår de forskellige faser i det aktuelle undervisningsforløb. Endvidere deltager udvalgte elever også i kurset for efterfølgende at fungere som "hjælpelærere" i undervisningen. Projektet eksperimenterer dermed med nye former for *praksisnær kursusformidling*. Artiklen tematiserer også læremiddelformidling i et organisationsmæssigt udviklingsperspektiv. Her beskrives, hvordan cfu'er kan indgå i netværk og facilitere videndeling med kommunernes skolebiblioteks- og it-konsulenter

og skolernes læringscentre, og hvilke formidlingsstrategier cfu'erne kan anlægge i dette samarbejde.

Jens Jørgen Hansen
Juni 2010

